

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1269-5124/7083
Konu : Yazılı soru önergesi

14..101..12026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/30903
S.K. 11

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30903 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1269-5802/7979
Konu : Yazılı soru önergesi

14 / 01 / 2026

Sayın Turan Taşkın ÖZER
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30903 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

C) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Adlî Kontrol" kenar başlıklı 109. maddesinin dördüncü fıkrasında, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adlî kontrol altına alınmasına karar verilebileceği, hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükümle ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesinin de adlî kontrol kararı verebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- 04/06/2025 tarihli ve 7550 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda yer alan mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri uygulamalarında ve özel infaz usullerinin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

kapsamında değişiklik yapılmıştır. Buna bağlı olarak hükümlülerin belirli bir süre ceza infaz kurumunda kalması sağlanarak suçun işlenmesinin önlenmesi ve caydırıcılığın sağlanması amaçlanmıştır.

III- 5275 sayılı Kanunun "Özel infaz usulleri" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, infaz hâkiminin, hükümlünün talebi üzerine kasten işlenen suçlarda toplam üç yıl, taksirle öldürme suçu hariç olmak üzere taksirle işlenen suçlarda ise toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasının; her hafta cuma günleri saat 19.00'da girmek ve pazar günleri aynı saatte çıkmak suretiyle hafta sonları; hafta sonları hariç, her gün saat 19.00'da girmek ve ertesi gün saat 07.00'de çıkmak suretiyle geceleri, ceza infaz kurumlarında çektirilmesine karar verebileceği, hafta sonları infaz usulünün, hükümlünün iş yaşamı ve ailevi durumu ile ceza infaz kurumlarının düzen ve işleyişine göre ceza infaz kurumu tarafından, süresi aynı olmak koşuluyla hafta içi günlerde de uygulanabileceği; ikinci fıkrasında, mahkûmiyete konu suç nedeniyle doğmuş zararın aynen iade, suçtan önceki hâle getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesine dair hukukî sorumlulukları saklı kalmak üzere; kadın, çocuk veya altmışbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam üç yıl, yetmiş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam dört yıl, yetmişbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam beş yıl, seksen yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam altı yıl veya daha az süreli hapis cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği; üçüncü fıkrasında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç olmak üzere hapis cezasına mahkûm olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlülerden Kanunun 16. maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilenlerin cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, mahkûmun durumunun, Cumhuriyet başsavcılığınca birer yıllık dönemlere göre Kanunun 16. maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre incelettirileceği, inceleme sonuçlarına göre hükümlünün iyileştiğinin tespit edilmesi halinde infaz hâkiminin, cezanın konutta çektirilmesine dair kararı kaldıracağı, mahkûmun, denetimli serbestlik müdürlüğü ve bulunduğu yer kolluk makamlarınca izleneceği, toplam cezası on yıldan fazla olan hükümlülerin elektronik cihazların kullanılması suretiyle takibinin zorunlu olduğu, bu fıkra yazılı yükümlülüklerle aykırı hareket edilmesi hâlinde cezanın konutunda çektirilmesine dair kararın infaz hâkimliğince kaldırılacağı; dördüncü fıkrasında, doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçen ve toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan ya da adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlü kadınların cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, bu fıkra uyarınca talepte bulunulabilmesi için kadının doğurduğu tarihten itibaren bir yıl altı ay geçmemiş olması gerektiği, konutta infaza karar verdikten sonra çocuk ölmüş veya anasından başka birine verilmiş olursa infaz hâkiminin konutta infaz uygulamasına ilişkin kararını kaldıracağı; beşinci fıkrasında, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesine karar verilenler hakkında tabi oldukları infaz rejimine göre koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı hükümlerinin uygulanacağı; altıncı fıkrasında, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi kararının, infaza başladıktan sonra da verilebileceği; yedinci fıkrasında, infaz hâkiminin talep üzerine, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi sırasında bu usulün uygulanmasına son verebileceği, özel infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde ise bu usulün uygulanmasına son verileceği ve bu hâlde infaza genel hükümlere göre ceza infaz kurumlarında devam edileceği, özel infaz

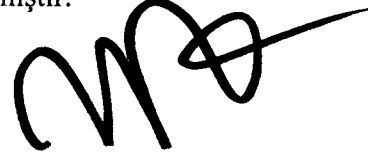
T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

usulüne göre geçirilen sürenin, infaz aşamasında mahsup edileceği, bu fıkranın uygulandığı hâllerde 105/A maddesi hükümlerinin uygulanmayacağı; sekizinci fıkrasında, bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolunun açık olduğu; dokuzuncu fıkrasında, üçüncü ve dördüncü fıkra hariç, bu madde hükümlerinin; terör suçları ile örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçlarından ya da örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkûm olanlar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar, adlî para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler, koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler ve Kanunun 105/A maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca açık ceza infaz kurumuna gönderilenler hakkında uygulanmayacağı; onuncu fıkrasında, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; ceza infaz kurumlarındaki tahliye işlemlerinin mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirildiği, soru önergesine konu edilen hususlarda istenilen ayrıntıda istatistiki veri bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

